

**Studiedag Biest/
reinigen en ontsmetten
17/12/2024**

© Pixabay

Vlaio-LA BiestBoost

01/11/2024 – 31/10/2028

ILVO

FACULTEIT
DIERGENEESKUNDE
ACCREDITED BY EAFFE

DGZ

**Provincie
Antwerpen**
HOEBEEKHOEVE

inagro

1

Aanleiding voor het project

Rundveehouders staan voor diverse uitdagingen

SCIENTIFIC OPINION

efsa **JOURNAL**

ADOPTED: 22 February 2023
doi: 10.2903/j.efsa.2023.7896

Welfare of calves

EFSA Panel on Animal Health and Animal Welfare (AHAW),
Søren Saxmose Nielsen, Julio Alvarez, Dominique Joseph Bicot, Paolo Calistri,
Elisabetta Canali, Julian Ashley Drewe, Bruno Garin-Bastuji, Jose Luis Gonzales Rojas,
Christian Gortazar Schmidt, Mette Herskin, Virginie Michel, Miguel Angel Miranda Chueca,
Barbara Padalino, Paolo Pasquali, Helen Clare Roberts, Hans Spoolder, Karl Stahl, Antonio
Velarde, Arvo Viltrop, Margit Bak Jensen, Susanne Waiblinger, Denise Candiani, Eliana Lima,
Olaf Mosbach-Schulz, Yves Van der Stede, Marika Vitali and Christoph Winckler

Colostrum aanbevelingen EFSA:
Volume: 12% lichaamsgewicht
kwaliteit: >50g IgG/L
Timing: < 6u na geboorte

Productiviteit
Rendabiliteit

Kwaliteitsborging

Klimaat en milieu impact

Ziekte en AB-gebruik

Dierenwelzijn, EFSA

2

Aanleiding voor het project

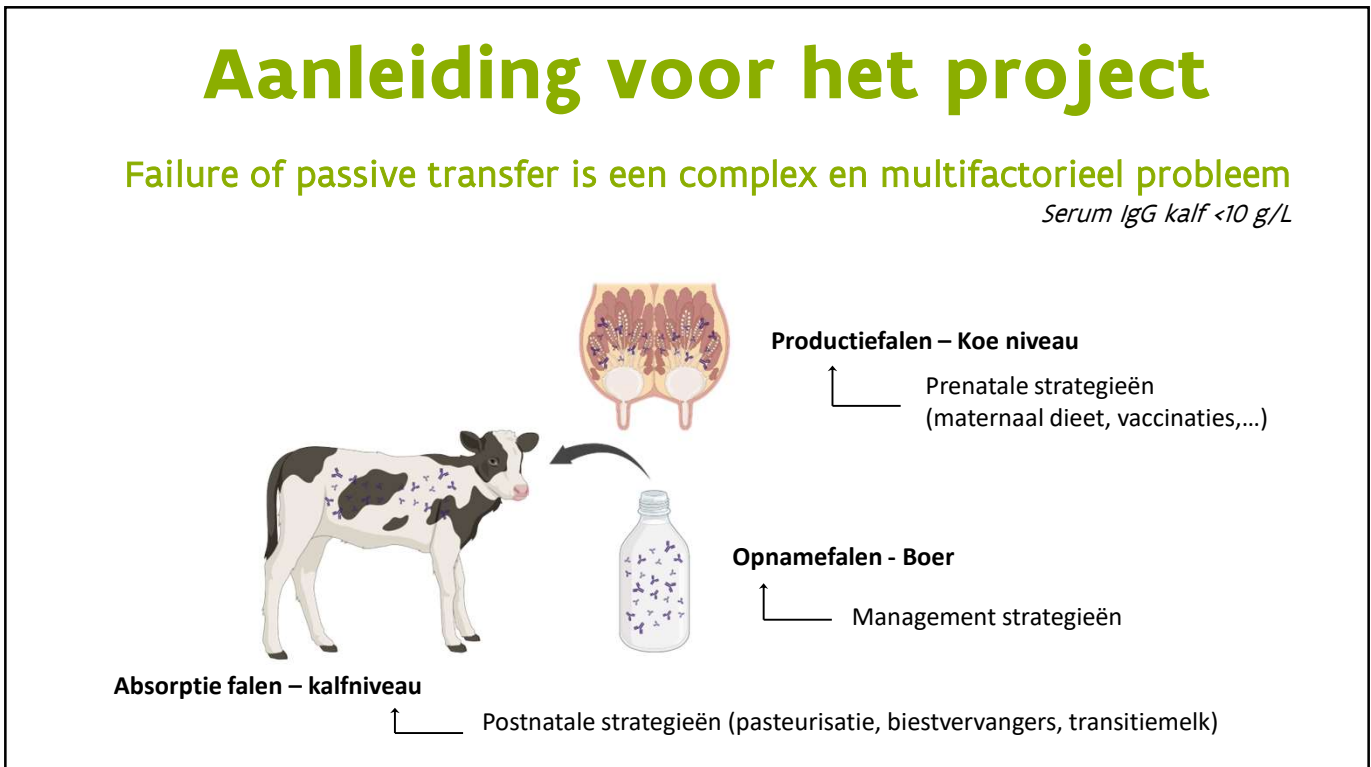

3

Aanleiding voor het project

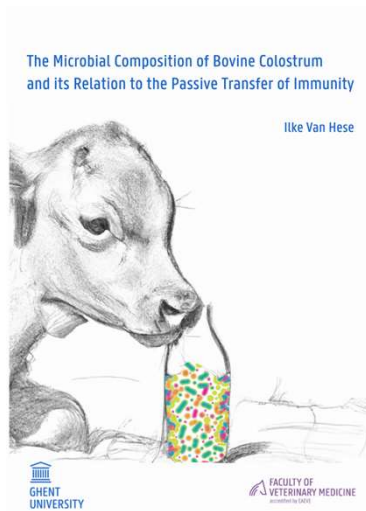
Failure of passive transfer is een complex en multifactorieel probleem

Serum IgG kalf <10 g/L

4

Aanleiding voor het project

Exploring the microbial composition of Holstein Friesian and Belgian Blue colostrum in relation to the transfer of passive immunity

I. Van Hese,^{1,2*} K. Goossens,¹ B. Ampe,¹ A. Haegeman,³ and G. Opsomer²
¹Animal Sciences Unit, Flanders Research Institute for Agriculture, Fisheries and Food (ILVO), Scheldeweg, Melle, Belgium 9090
²Department of Reproduction, Obstetrics and Herd Health Faculty of Veterinary Medicine, Ghent University, Salisburylaan, Merelbeke, Belgium 9820
³Plant Sciences Unit, Flanders Research Institute for Agriculture, Fisheries and Food (ILVO), Scheldeweg, Melle, Belgium 9090

Pseudomonas Risk Assessment: De overvloed aan *Pseudomonas*-bacteriën wordt in verband gebracht met een lagere IgG-concentratie in biest en een verminderde IgG-absorptie bij kalveren. Mogelijke transmissieroutes voor *Pseudomonas*-besmetting in biest?

The effect of maternal supply of rumen-protected protein to Holstein Friesian cows during the dry period on the transfer of passive immunity and colostrum microbial composition

I. Van Hese,^{1,2*} K. Goossens,^{1*} L. Vandaele,¹ B. Ampe,¹ A. Haegeman,¹ and G. Opsomer²
¹Institute for Agriculture, Fisheries and Food (ILVO), Burgemeester Van Gansberghelaan, Merelbeke, Belgium 9820
²Department of Reproduction, Obstetrics and Herd Health Faculty of Veterinary Medicine, Ghent University, Salisburylaan, Merelbeke, Belgium 9820

Invloed van maternale eiwit-supplementatie:

- Pre- and postnatale interacties
- Andere voedingsinterventies?

Resterende vragen na voltooiing van het doctoraat

5

De doelstelling van het project

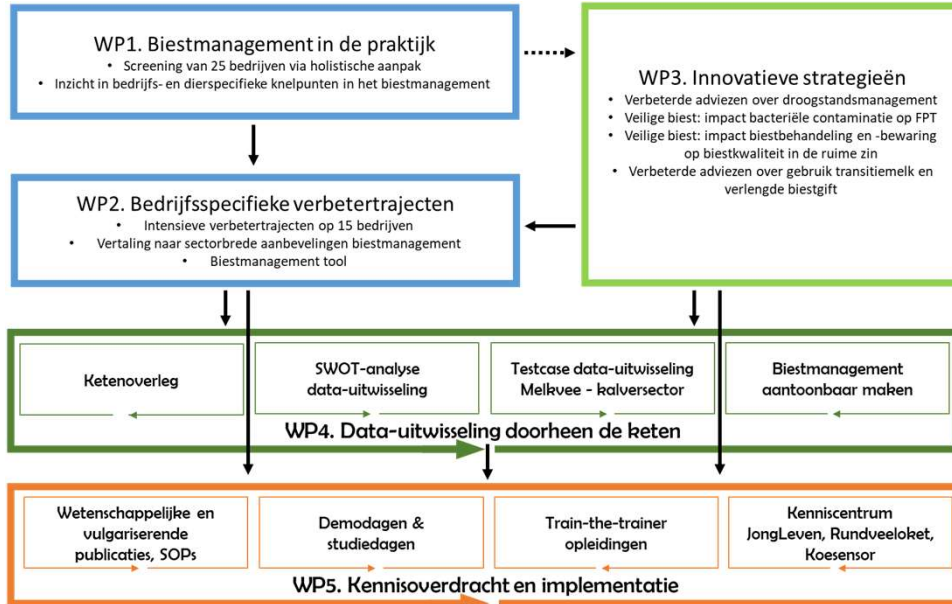
Hoofddoelstelling: het biestmanagement op Vlaamse rundveebedrijven te verbeteren en daardoor de **gezondheid, het welzijn en de economische prestaties van kalveren te verhogen**.

De **deeldoelstellingen** zijn:

1. Inzicht in de oorzaken van een falend biestmanagement in de praktijk door opvolging van 25 praktijkbedrijven
2. Intensieve en gerichte verbetertrajecten opzetten op 15 praktijkbedrijven
3. Onderzoek naar innovatief biestmanagement op vlak van:
  - Productiefalen aanpakken via verbeterd droogstandsmanagement
  - Absorptiefalen aanpakken door in de biestkwaliteit en veiligheid te verbeteren
  - Onderzoek naar het effect van biestbehandelingen (invriezen, pasteuriseren,...)
  - Het nut van transitiemelk of verlengde biest evalueren
4. Datadelen doorheen de keten (kalversector) om een goed biestmanagement aantoonbaar te maken
5. Sensibiliseren van de sector via kennisverspreiding

6

Projectaanpak

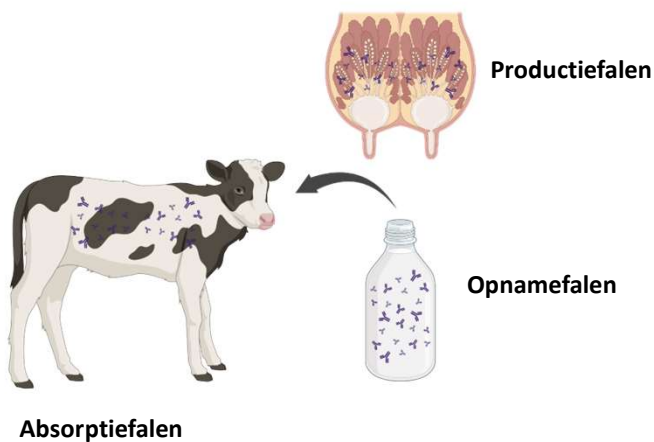

7

WP1. Colostrum management in de praktijk

Kijken naar het volledige plaatje in de praktijk

Hoe doen we dit?

- Bezoek bedrijf + vragenlijst
  - Melk- en vleesvee (25)
  - Vaste templates
- 30 koe-kalf paren of tot 3 maand
- Data-analyse
  - Koe-kalf niveau
  - Bedrijfsniveau
  - Sectorniveau

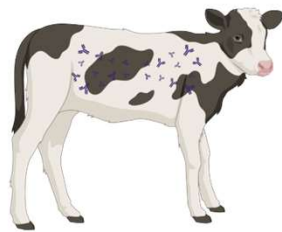
8

WP1. Colostrum management in de praktijk

Kijken naar het volledige plaatje in de praktijk

Absorptiefalen

Opnamefalen

Productiefalen

- Pariteit en tussenkalftijd
- Droogstandsduur + manier droogzetten
- Afkalfgemak
- Tijdstip 1e, 2e melkbeurt, volume en kwaliteit van de 1e, 2e biest
- Staal van 1e en 2e biest voor analyse
- Metabole scan van een subset van 5 koeien

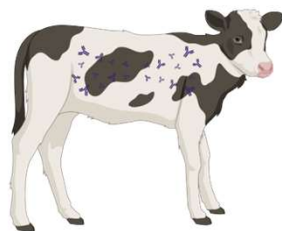
9

WP1. Colostrum management in de praktijk

Kijken naar het volledige plaatje in de praktijk

Absorptiefalen

Opnamefalen

Productiefalen

- Pariteit en tussenkalftijd
- Droogstandsduur + manier droogzetten
- Afkalfgemak
- Tijdstip 1e, 2e melkbeurt, volume en kwaliteit van de 1e, 2e biest
- Staal van 1e en 2e biest voor analyse
- Metabole scan van een subset van 5 koeien

- Behandelingen, manier bewaren

- Hygiënemaatregelen

- Methode van biestverstrekking, het eventuele gebruik van biestadditieven of biestvervangers

10

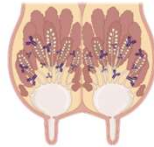
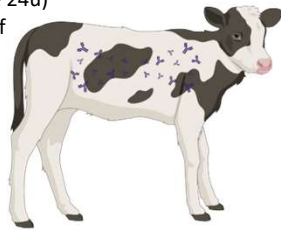
WP1. Colostrum management in de praktijk

Kijken naar het volledige plaatje in de praktijk

Absorptiefalen

- Tijdstip, volume en kwaliteit van de biestgift (eerste 24u)
- Geboortegewicht en/of borstontrek + dag 14
- Bloedname op dag 2-4
- Ziekte en behandeling

Productiefalen

- Pariteit en tussenkalftijd
- Droogstandsduur + manier droogzetten
- Afkalfgemak
- Tijdstip 1e, 2e melkbeurt, volume en kwaliteit van de 1e, 2e biest
- Staal van 1e en 2e biest voor analyse
- Metabole scan van een subset van 5 koeien

Opnamefalen

- Behandelingen, manier bewaren
- Hygiënemaatregelen
- Methode van biestverstrekking, het eventuele gebruik van biestadditieven of biestvervangers

11

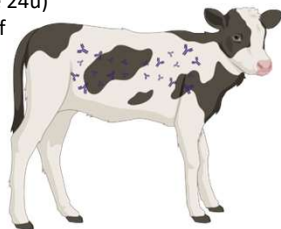
WP1. Colostrum management in de praktijk

Kijken naar het volledige plaatje in de praktijk

Absorptiefalen

- Tijdstip, volume en kwaliteit van de biestgift (eerste 24u)
- Geboortegewicht en/of borstontrek + dag 14
- Bloedname op dag 2-4
- Ziekte en behandeling

Productiefalen

- Pariteit en tussenkalftijd
- Droogstandsduur + manier droogzetten
- Afkalfgemak
- Tijdstip 1e, 2e melkbeurt, volume en kwaliteit van de 1e, 2e biest
- Staal van 1e en 2e biest voor analyse
- Metabole scan van een subset van 5 koeien

Opnamefalen

- Behandelingen, manier bewaren
- Hygiënemaatregelen
- Methode van biestverstrekking, het eventuele gebruik van biestadditieven of biestvervangers

Digitale refractometer, gebruiksvriendelijke templates en recipiënten voor staalnames worden voorzien

12

WP1. Colostrum management in de praktijk

BiestBoost

Voor dit project wordt gezocht naar 25 enthousiaste melk- en vleesveehouders die meer inzicht willen krijgen in hun biestmanagement en willen weten hoe het gesteld is met de passieve immuniteit van hun kalveren. Zo willen we een beter beeld krijgen van bedrijfsspecifieke en sectorbrede knelpunten in het biestmanagement, met als doel de gezondheid van de kalveren te verbeteren.

VLAIO

Wat kan je verwachten?

- Opvolging van je huidige biestmanagement
- Wij voorzien een digitale refractometer voor het meten van de biestkwaliteit, wij vergoeden analyse biestcheck van de kalveren en een metabole scan van de koeien. Wij voorzien Invulbladen voor data registratie van koe en kalf, receptieën voor colostrumstalen
- Een interview met vragenlijst over biestmanagement bij start, daarna regelmatige bezoeken door projectmedewerker
- Opvolgperiode: 3 maand of 30 koe-kalf paren

Voor de bloedafname bij het kalf kan samen- gewerkt worden met de bedrijfsdierenarts of kan een proefmedewerker langskomen op het bedrijf.

Wat verwachten wij?

- Data van de koeien: pariteit, rantsoengegevens, droogstand duur en afkalftiemak, tijdstip te melkbeurt, hoeveelheid en kwaliteit van de biest
- Data kalf: tijdstip biestgift, volume, en kwaliteit biest, geboortegewicht en/of borstomtrek, bloedname biestcheck
- Rantsoensamenstellingen
- Ingevoeren bieststaal voor verdere analyse

Contactinfo

ILVO:
Sarah.Lievens@ilvo.vlaanderen.be
UGent:
Geert.Opsomer@ugent.be
DGZ:
Koen.Debleecker@dgz.be
inagro:
Isabelle.Vuytsteke@inagro.be
Hooibeekhoeve:
katoen.doornick@provincieantwerpen.be

ILVO

FACULTEIT
DIERGENEESKUNDE
Antwerpen

Provincie
Antwerpen

DGZ

inagro

Een warme oproep naar jullie!
Ben jij een melk- of vleesveehouder en ben je geïnteresseerd naar hoe jouw bedrijf presteert?

Spreek ons aan, of contacteer ons via de gegevens op de flyer

13

WP2. Bedrijfsspecifieke verbetertrajecten

25 bedrijven

Wat is het huidige management op deze bedrijven

15 bedrijven

Hoe kunnen we het huidige management verbeteren op één of meerdere niveaus?

- Verbetertrajecten 3 maand of 30 koe-kalf paren

Regelmatige bezoeken voor opvolging, feedback en ondersteuning bij de staalnames

Sectorbrede aanbevelingen, actualisatie bestaande protocols en ontwikkeling framework voor een biestmanagement tool

14

WP3. Innovatieve strategieën

Prenatale strategieën

Colostrum kwaliteit verbeteren via:

Maternale voeding in droogstand

- Eiwit / aminozuren
- Vitaminen, mineralen en sporen
- Pre- en probiotica

Vaccinatie

Postnatale strategieën

Colostrum kwaliteit / opname IgG verbeteren via een colostrum behandeling:

- **pasteurisatie en bewaarmiddelen**
- **colostrum supplementen (pre- en probiotica)**
- **Verlengde biest en transitmelk**

15

WP3. Innovatieve strategieën

Taken binnen WP3: 4 dierproeven op ILVO of HBH

TAAK 1: DIERPROEF 1: Aminozuur supplementatie in de droogstand

- Start 2025

TAAK 2: DIERPROEF 2: Vetzuur supplementatie tijdens de droogstand

- Planning: 2026

TAAK 3: DIERPROEF 3: Invloed biestbehandeling op effectiviteit vaccinatie

- Planning: 2026 – 2027
- Vaccin aan drachtige koeien 12 – 3 weken voor kalven

TAAK 4: DIERPROEF 4: Effect van supplementatie gepasteuriseerde biest met pre- en/of probiotica

- Planning: 2026 – 2027

16

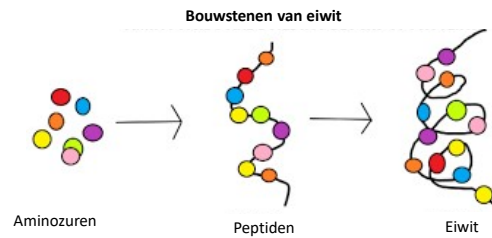
WP3. Innovatieve strategieën

Eerste dierproef: aminozuur supplementatie in droogstand

Waarom aminozuren?

- Bouwstenen eiwitten
  - Melk eiwit, rol in leverwerking, immuniteit, antioxidant
- Limiterend in periode **voor** en **na kalven**
- Bij tekort kans op **metabole aandoeningen**

17

WP3. Innovatieve strategieën

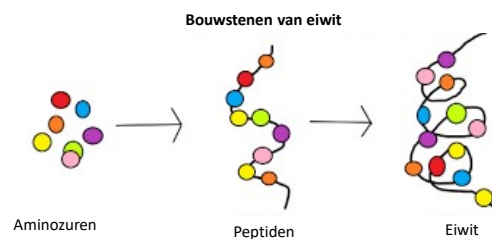
Eerste dierproef: aminozuur supplementatie in droogstand

Waarom aminozuren?

- Bouwstenen eiwitten
  - Melk eiwit, rol in leverwerking, immuniteit, antioxidant
- Limiterend in periode **voor** en **na kalven**
- Bij tekort kans op **metabole aandoeningen**

Welke aminozuren?

- Methionine + Lysine
- Via krachtvoeder toedienen

18

WP3. Innovatieve strategieën

Eerste dierproef: aminozuur supplementatie in droogstand

Waarom aminozuren?

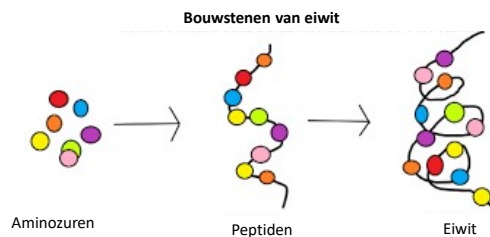
- Bouwstenen eiwitten
  - Melk eiwit, rol in leverwerking, immuniteit, antioxidant
- Limiterend in periode **voor** en **na kalven**
- Bij tekort kans op **metabole aandoeningen**

Welke aminozuren?

- Methionine + Lysine
- Via krachtvoeder toedienen

Hoe

- @ ILVO – start 2025
- 60 multipare koeien krijgen krachtvoer + aminozuren 4 weken voor kalven
- 5 weken voor tot 5 weken na kalven opvolgen a.d.h.v. bloed- en meststalen, voederopname, ...
  - BiestBoost: opvolgen gezondheid en groei kalveren
  - KringLoopKoe: opvolgen koeien na kalven

19

WP3. Innovatieve strategieën

Eerste dierproef: aminozuur supplementatie in droogstand

Waarom aminozuren?

- Bouwstenen eiwitten
  - Melk eiwit, rol in leverwerking, immuniteit, antioxidant
- Limiterend in periode **voor** en **na kalven**
- Bij tekort kans op **metabole aandoeningen**

Welke am **Heeft het toevoegen van bestendige AZ in de droogstand invloed op de passieve immuniteit van het kalf?**

- Methionin
- Via kracht

Hoe

- @ ILVO – start 2025
- 60 multipare koeien krijgen krachtvoer + aminozuren 4 weken voor kalven
- 5 weken voor tot 5 weken na kalven opvolgen a.d.h.v. bloed- en meststalen, voederopname, ...
  - BiestBoost: opvolgen gezondheid en groei kalveren
  - KringLoopKoe: opvolgen koeien na kalven

20

WP3. Innovatieve strategieën

Taken binnen WP3: 4 onderzoeken op praktijkbedrijven

PRAKTIJKCASE 1: INVLOED SUPPLEMENTATIE MOEDERDIER MET ORGANISCH SELENIUM TIJDENS DE DROOGSTAND

- Planning: 2026
- Selenium als essentieel spooelement voor de gezondheid en immuniteit van kalveren

PRAKTIJKCASE 2: VEILIG VERZAMELEN EN BEWAREN VAN BIEST MET KALIUMSORBAAT

- Planning: 2025
- Kaliumsorbaat als bewaarmiddel voor biest → effect op passieve immuniteit kalf?

PRAKTIJKCASE 3: INVLOED MELKINSTALLATIE OP DE AANWEZIGHEID VAN *PSEUDOMONAS* IN COLOSTRUM OP MINSTENS 2 BEDRIJVEN

- Planning: 2027
- Produceert enzymen die bederf van melk veroorzaken + associatie mastitis (antibiotica resistentie!)
- Kiemen in colostrum gerelateerd aan slechte antistof overdracht

PRAKTIJKCASE 4: EFFECT TRANSITIEMELK OF VERLENGDE BIESTGIFT TER PREVENTIE VAN KALVERDIARREE

- Planning: 2026 – 2027
- Hoger vet- en eiwitgehalte t.o.v. gewone melk → preventie kalverdiarree?

21

WP4. Data uitwisseling doorheen de keten

Lage prijzen voor stierkalveren
Extra werklust

Fit voor transport
Transport leeftijd

Heterogeniteit tussen kalveren
Antibiotica gebruik

Data uitwisseling
Kennisuitwisseling

22

WP5. Projectcoördinatie, communicatie en disseminatie

Doelstellingen WP5

Wetenschappelijke en vulgariserende publicaties

Demodagen

Studiedagen

Nieuwsbrieven

17 december: Studiedag biest + reiniging/ontsmetting

Datum: di, 17/12/2024

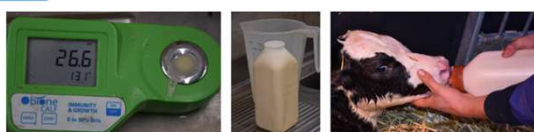
Start: di, 17/12/2024 - 12:00

Einde: di, 17/12/2024 - 17:00

Organisator: ILVO

Plaats: ILVO Eenheid Dier, Scheldeweg 68, 9090 Melle

[Toevoegen aan kalender](#)

**STUDIEMIDDAG
BIEST - REINIGING/ONTSMETTING**

23

Vragen?

Contact: Karen Goossens, Sarah Lievens,
Isabelle Vuylsteke

Karen.Goossens@ilvo.vlaanderen.be

Sarah.Lievens@ilvo.vlaanderen.be

Isabelle.Vuylsteke@inagro.be

www.ilvo.vlaanderen.be

24